

BROILERI

HANNA HAMINA

Hankkeesta tukea muutosvaiheeseen

DanHatch Finland on selvittänyt untuvikkotuotannon kustannusrakennetta, parantanut kilpailukykyä ja valmistellut tuotantoketjun vientikuntoon nyt loppusuoralla olevassa hankkeessaan.

Essi Tuomola
tuotantopäällikkö
DanHatch Finland

Hankkeen avulla ketjun laitokset valmisteltiin vientilaitoshyväksyttäviksi ja tilakäynneillä käytiin läpi tilojen toimintatavat, olosuhteet ja lintujen terveys sekä omavalvontasuunnitelmat. Untuvikkojen vienti Baltiaan alkoi vuoden 2016 lokakuussa.

Yksi DanHatch Finlandin hautomo toimii ainoastaan vientiin lähtevien untuvikkojen hautomona, mikä on vaatinut sen toimintatapojen läpikäymisen. Lisäksi untuvikkojen pidempi kuljetusmatka vaatii oikeanlaisen kuljetuskaluston.

Tilakäyntien aikana on keskusteltu asioista, jotka koskevat kyseistä tilaa ja tarvittavia päivityksiä ja ohjeita on luotu tarvittaessa tilakohtaisesti.

Kustannukset Tanskan tasoa

Hankkeen tärkeimpiä toimenpiteitä oli oman tuotannon kustannusrakenteen selvittäminen ja vertailu kustannuksiin Tanskassa. Tuottajista vertailuun ilmoittautui kaksi munittajaa ja yksi nuorikkokasvattaja. Tanskan vertailuluvut saatiin DanHatch Tanskan tiloilta.

Yllättävintä oli, ettei kokonaiskustannuksista juurikaan löytynyt eroja. Rehukustan-

nus oli Suomessa alhaisempi, kun taas lämmityskustannus on korkeampi.

Suurimmat erot tuotannon kannattavuuteen muodostuivat Tanskan suuremmasta täyttöasteesta ja nopeammasta kierrosta sekä korkeammasta teurasiästä. Täyttöasteen nostaminen ei kuitenkaan lisäisi kannattavuutta Suomessa, jos tuotantotulokset heikkenisivät yli kolme prosenttia.

Vertailuaineistoa ja laskelmia käytiin tilojen kanssa läpi ja pohdittiin tilakohtaisia toimia ja keinoja tuotannon tehostamiseksi. Täyttöastetta on pyritty nostamaan joillain tiloilla. Tuotantotulosten laskua ei ole havaittu, sillä olemme edenneet pienin askelin.

Rauhallinen rehumäärien nosto

Untuvikkolaadun parantamisessa sekä tuotantotulosten kehittämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä DanHatchin neuvonnan kanssa. Tiloilla on keskitytty hyvin paljon kukkojen hoitoon ja tavoiteltu haudontamunien parempaa hedelmällisyyttä. Lopputuotantokauden hedelmällisyydet ovat nousseet hyvää tahtia.

Aivan kaikkea kehitystä ei tietysti voi hankkeen saavutukseksi laskea, mutta on ilo seurata, miten jaloste kehittyä ja samalla pysytään kehityksessä mukana.

Yhtenä haudontatulosta ja munasaantoa heikentävänä tekijänä koettiin liian suuri munan paino. Rehusepteistä ei ole hake-mallakaan löytynyt yksittäistä selittävää tekijää suurelle munanpainolle. Pohjoismaissa muutkin tuskailevat saman ongelman parissa.

Rehumäärää alettiin nostaa rauhallisemmassa tahdissa lintujalostajan suosituksen mukaan. Muutokset munan painossa ovat välillä ristiriitaisia ja vaihtelevia, mutta kuitenkin positiivisia.

Korkeasta munanpainosta huolimatta voidaan saavuttaa äärimmäisen hyviä tuloksia, joten tämän ongelman kanssa pystymme toistaiseksi elämään.

Lintujen elävyys on aikaisempaan verrattuna parantunut erityisesti tuotannon nousun vaiheessa, jolloin rehunisäyksiä on hillitty. Tämä on luonnollisesti parantanut tuotantotuloksia. Toki 2018 aloitettulla E.coli -autogeenirokotteella on vaikutusta asiaan, mutta edelleen elävyydet jäävät heikommiksi parvissa, joita ruokitaan tuotannon alkaessa niin sanotusti vanhan kaavan mukaan.

Munien desinfiointi tiloilla jää pois

Hankkeessa on pureuduttu lisäksi haudonnan aikaisiin tappioihin ja munahygieni-ään. Munia on desinfioitu tiloilla aina E.coli -ongelmien alkamisesta saakka.

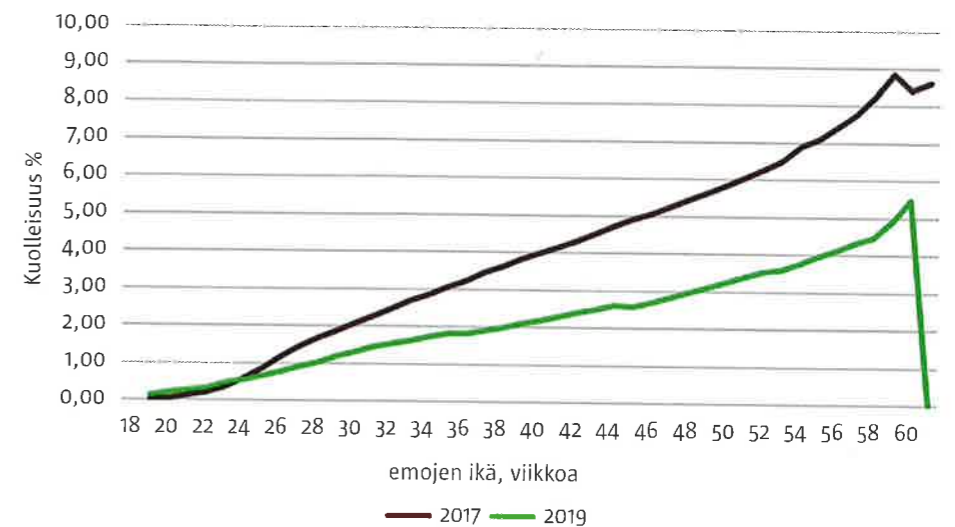
Bakteeripitoisuuksia mitattiin munien pinnalta niiden tullessa hautomon vastaanottoon, desinfiointin jälkeen sekä vielä munien mennessä haudontakoneeseen.

Desinfiointi ei vaikuttanut kokonaisbakteeripitoisuuksiin, mutta se vähensi koliformisten bakteerien ja E.colin määriä. Nämä bakteerit vähenevät edelleen munavarastossa ennen haudontaa. Tilalla tehdyllä desinfiointilla ei näyttänyt olevan vaikutuksia bakteerimääriin.

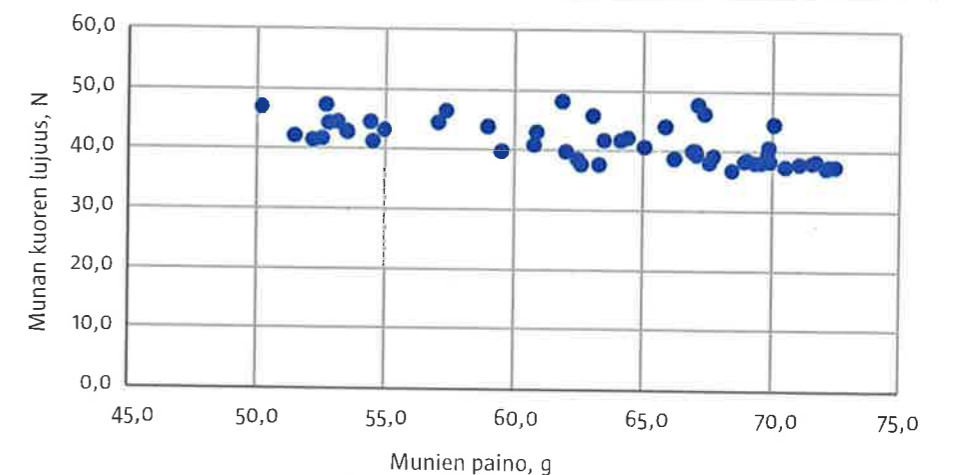
Särö- ja mätämunien seurannan tuloksista nähdään, että särömunien osuus nousee emojen ikääntyessä. Läpivalaisuissa havaitut mätämunat olivat satunnaisia eikä niistä voinut tehdä johtopäätelmiä. Särömunista keskusteltiin tuottajien kanssa. Kun mittaukset toistettiin puolen vuoden jälkeen, särö-

DANHATCH FINLAND OY perustettiin keväällä 2015 hoitamaan HKScanin hautomotoinnot Suomessa. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta saadun rahoituksen avulla yritys käynnisti **Untuvikkojen laadun takaaminen ja viennin houkuttelevuus** -hankkeen samana vuonna. Nyt loppusuoralla edennyt hanketta koordinoi Satafood Kehittämisyhdistys ry.

BROILEREMOJEN KUOLLEISUUS MUNINTAKAUDELLA

MUNAN PAINON VAIKUTUS KUOREN LUJUUTEEN

munien osuus on selvästi laskenut, ehkä niihin kiinnitetyn huomion ansiosta.

Haudontamunien kuoren murtolujuudesta saatuja tuloksia analysoidaan rehu-tehtaittain ja tuottajittain.

Haudontajätteistäkin löytyi tietoa

Haudontatappioiden selvittämiseksi mitattiin munien kuoren lujuuksia. Kuten odotettavaa oli, kuori heikkenee, kun munan paino kasvaa linnun ikääntyessä. Johtopäätösten tekeminen on vielä kesken. Etsimme

kuitenkin rehunvalmistajien ja tilojen välistä eroja, joiden perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Selvitystyöhön on kuulunut myös haudontajätteen lajittelua. Kuoriutumattomista munista on eroteltu haudonnan eri vaiheissa kuolleet alkio. Tuottaja voi omilla toimillaan vaikuttaa erityisesti haudonnan alussa tapahtuviin kuolemiin. Myöhempiin alkio-kuolemiin vaikutetaan enemmän haudontaprosessissa. Tulosten analysointi on toistaiseksi vielä kesken.

Hankkeen aikana on hiottu yksityiskoh-tia ja viety tuottajien kilpailukykyä ja kannattavuutta pienin askelin eteenpäin. Järjes-timme opintomatkat munittajille Tanskaan ja nuorikkokasvattajille Ruotsiin. Olemme myös kehittäneet analyysivälineitä ja mitta-reita, jotta pystymme nopeammin ja paremmin vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.